॥ ३१ ॥ ३२ ॥ ३३ ॥ रौरवाजिनवाससः मृगचर्मपरीधानाः ॥ ३४ ॥ ३५ ॥ ३६ ॥ सप्तविंशतिश्चित्रसेनाद्यागंधर्वगणाः ॥ ३७ ॥ साम्यंतालविशेषः शंपेत्यपिपाठः शंपा दक्षिणहस्तगृहीततालविशेषः शंपादक्षिणपातस्तुवामेतालइतिस्मृतइत्युक्तेः प्रमाणेगीतवाद्यतालानांध्वनिसाम्ये लयेद्रुतमध्यविलंबिते स्थानेउरःशिरःकंठादौ ॥ ३८ ॥ ३९ ॥ ४० ॥ ४१ ॥ इतिस० नैलकंठीयेभारतभा० चतुर्थोऽध्यायः ॥ ४ ॥ ॥७॥ ॥७॥ अथतत्रोपविष्टेष्विति अत्रनारदोयुधिष्ठिरंप्रश्नमुखेनराजधर्माननुशास्ति ॥ १ ॥ तत्रशास्तुःस्वरूपंतावत्व्याचष्टे अस्यापिकणिकतुल्यतामाभूदितिवेदोपनिषदांवेत्तेति वेदाःऋग्यजुःसामाथर्वाणः उपनिषदोरहस्यविद्याश्चतुर्विधाः तत्रकर्मांगावबद्धोपासनं उषावाअश्वस्यमेध्यस्यशिरइत्यादिशास्त्रविहितंकर्मांगेष्वश्वादिषुविराड्दृष्टिकरणं प्रतीकोपासनंअन्नंब्रह्मेत्युपासी

भीष्मकोथाकृतिश्चैवद्युमत्सेनश्चवीर्यवान् ॥ केकयाश्चमहेष्वासायज्ञसेनश्चसौमकिः ॥ ३१ ॥ केतुमान्वसुमांश्चैवकृतास्त्रश्चमहाबलः ॥ एतेचान्येचबहवःक्षत्रियामुख्यसंमताः ॥ ३२ ॥ उपासतेसभायांस्मकुंतीपुत्रंयुधिष्ठिरं ॥ अर्जुनंयेचसंश्रित्यराजपुत्रामहाबलाः ॥ ३३ ॥ अशिक्षंतधनुर्वेदंरौरवाजिनवाससः ॥ तत्रैवशिक्षिताराजन्कुमारावृष्णिनंदनाः ॥ ३४ ॥ रौक्मिणेयश्चसांबश्चयुयुधानश्चसात्यकिः ॥ सुधर्माचानिरुद्धश्चशैब्यश्चनरपुंगवः ॥ ३५ ॥ एतेचान्येचबहवोराजानःपृथिवीपते ॥ धनंजयसखाचात्रनित्यमास्तेस्मतुंबुरुः ॥ ३६ ॥ उपासतेमहात्मानमासीनंसप्तविंशतिः ॥ चित्रसेनःसहामात्योगंधर्वाप्सरसस्तथा ॥ ३७ ॥ गीतवादित्रकुशलाःसाम्यतालविशारदाः ॥ प्रमाणेथलयेस्थानेकिन्नराःकृतनिश्रमाः ॥ ३८ ॥ संचोदितास्तुंबुरुणागंधर्वसहितास्तदा ॥ गायंतिदिव्यतानैस्तेयथान्यायंमनस्विनः ॥ ३९ ॥ पांडुपुत्रानृषींश्चैवरमयंतउपासते ॥ तस्यांसभायामासीनाःसुव्रताःसत्यसंगराः ॥ ४० ॥ दिवीवदेवाब्रह्माणंयुधिष्ठिरमुपासते ॥ ॥ ४१ ॥ इतिसभापर्वणिसभाक्रियापर्वणिसभाप्रवेशोनामचतुर्थोऽध्यायः ॥ ४ ॥ समाप्तंचसभाक्रियापर्व ॥७॥ ॥७॥ अथलोकपालसभाख्यानपर्व वैशंपायनउवाच अथतत्रोपविष्टेषुपांडवेषुमहात्मसु ॥ महत्सुचोपविष्टेषुगंधर्वेषुचभारत ॥ १ ॥ वेदोपनिषदांवेत्ताऋषिःसुरगणार्चितः ॥ इतिहासपुराणज्ञःपुराकल्पविशेषवित् ॥ २ ॥

तआदित्योब्रह्मेत्यादेशइत्यादित्यादिमूर्तिषुब्रह्मदृष्टिकरणं अहंग्रहोपासनंत्वंवाअहमस्मिभगवोदेवतेअहंवैत्वमसीतिव्यतिहारेणात्मनोदेवतायाश्चाभेदचिंतनं ज्ञानंब्रह्मात्मानुभवः वेदानांकर्मप्रतिपादकानांतदंतर्गतानामुपनिषदांचवेत्तापाठतोऽर्थतश्चज्ञाता अतएवऋषिःगंता फलंप्रतिवेदोक्तकृत्स्नफलभागी कृतानुष्ठानत्वात् अतएवसुरगणार्चितः इतिहासपुराणेप्रसिद्धे पुराकल्पःबहुकर्तृकमन्वाख्यानंदेवासुराःसंयत्ताआसन्नित्यादिकंवेदोक्तं विशेषः एककर्तृकमन्वाख्यानंपरिकृत्याख्यं हरिश्चंद्रोहवैधसऐक्ष्वाकोराजाऽपुत्रआसेत्यादि तस्ययोगबलात्प्रत्यक्षदर्शी ॥ २ ॥

Digitized by Google